

**Komunikat Zarządu Głównego Szkolnego Związku Sportowego w sprawie
wymaganych badań lekarskich dopuszczających młodzież szkolną do
zawodów - 25.01.2010r.**

W związku ze zmianami dotychczas obowiązujących przepisów prawnych dotyczących profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą szkolną i powstałymi w związku z tym wątpliwościami dotyczącymi badań lekarskich dopuszczających młodzież szkolną do zawodów sportowych, Zarząd Główny SZS otrzymał z Ministerstwa Zdrowia następujące wyjaśnienie podpisane przez Panią Dagmarę Korbaśińską, Dyrektora Departamentu Matki i Dziecka Ministerstwa Zdrowia.

"W odpowiedzi na pismo z dnia 18 listopada 2009 r. zn : DA/32/2009, zawierającego prośbę o doprecyzowanie zasad kwalifikacji lekarskiej do zajęć wychowania fizycznego i sportu szkolnego, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższego stanowiska.

Nowelizacja ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.) nałożyła na Ministra Zdrowia obowiązek wydania aktów wykonawczych, w których określone zostały zasady profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą. Rodzaj i zakres badań profilaktycznych wykonywanych u dzieci i młodzieży określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U. 139, poz. 1139), zaś organizację profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą szkolną określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz. U. Nr 139 poz. 1133). Obydwa obowiązujące rozporządzenia wyczerpują zawartość poprzedniego rozporządzenia i stanowią podstawę prawną do orzekania, między innymi, o kwalifikacjach ucznia do uczestniczenia w zajęciach wychowania fizycznego w szkole i tzw. sportu szkolnego..... Wykaz świadczeń gwarantowanych lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz warunki ich realizacji zawiera Załącznik nr. 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 139, poz. 1139), który w części III określa warunki realizacji porad patronażowych oraz badań bilansowych, w tym również - kwalifikacji do grupy na zajęcia wychowania fizycznego i sportu szkolnego. Nie istnieją zatem formalne przeszkody w kwalifikacji dzieci i młodzieży do zajęć wychowania fizycznego przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej sprawującego opiekę nad uczniem. Należy mieć na względzie, że w ramach programu polityki zdrowotnej wdrażanie standardów w opiece zdrowotnej nad populacją w wieku szkolnym, ze środków Ministerstwa Zdrowia wydano poradnik dla lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej pt.: Profilaktyczne badania lekarskie i inne zadania lekarza w opiece zdrowotnej nad uczniami.(*). W publikacji tej szczegółowo omówiono kwestie orzekania o zdolności ucznia do wychowania fizycznego i sportu szkolnego.

* A. Oblacińska, B. Woynarowska: Profilaktyczne badania lekarskie i inne zadania lekarza w opiece zdrowotnej nad uczniami. Instytut Matki i Dziecka; Warszawa 2002. W załączniku do niniejszego komunikatu publikujemy istotny dla omawianego zagadnienia fragment tej publikacji "Rodzaje grup na zajęciach wychowania fizycznego i charakterystyka uczniów w tych grupach"

W związku z powyższymi wyjaśnieniami Ministerstwa Zdrowia Zarząd Główny Szkolnego Związku Sportowego ustala co następuje :

1.) Na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz. U. Nr 139 poz. 1133.)

KALENDARZ SZKOLNYCH IMPREZ SPORTOWYCH na rok szkolny 2012/2013

uznaje się, że zakwalifikowanie ucznia do zajęć z wychowania fizycznego (bez ograniczeń, lub z odpowiednimi zaleceniami zapisanymi przez lekarza podczas profilaktycznych badań lekarskich, jest równoznaczne z dopuszczeniem do zajęć i zawodów sportowych, szkolnych i międzyszkolnych w sporcie szkolnym w zakresie ustalonym przez lekarza kwalifikującego ucznia do odpowiedniej grupy (patrz załącznik)

2.) Pod pojęciem "sport szkolny" rozumie się wszelkie zajęcia sportowe szkolne, lekcyjne, pozalekcyjne i pozaszkolne (treningi, sprawdziany, zawody itp.), których program (dyscypliny, konkurencje, wiek uczestników, obciążenia startowe) jest zgodny z realizowanym w szkole programem wychowania fizycznego określonym Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 4, poz. 17 z 2009 r.) i Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 sierpnia 2009 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji dwóch godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego (Dz. U. z dnia 26 sierpnia 2009 r.) oraz ustalonym co roku przez Zarząd Główny Szkolnego Związku Sportowego i zatwierdzanym przez Ministerstwo Sportu systemem zawodów w sporcie szkolnym, w tym w ramach Igrzysk Młodzieży Szkolnej, Gimnazjad i Licealiad.

3.) Dokumentem stwierdzającym dopuszczenie do zawodów jest imienna lista uczniów sporządzona i potwierdzona przez dyrektora szkoły lub lekarza sprawującego opiekę profilaktyczną. Podstawowym źródłem informacji w tym zakresie i podstawą do sporządzenia list dopuszczeniowych do określonych zajęć jest dokumentacja o badaniach profilaktycznych, z adnotacją o kwalifikacji ucznia do określonej grupy. (patrz załącznik). Wskazane jest, aby nauczyciel wychowania fizycznego współpracował z lekarzem w sprawie kwalifikacji i przekazywał mu swoje uwagi i spostrzeżenia odnośnie poszczególnych uczniów. Nie należy natomiast domagać się przeprowadzania przez lekarza każdorazowo badań przed kolejnymi zawodami i potwierdzenia tego faktu na zbiorowej liście.

4.) Wszystkie ww. ustalenia dotyczą wszelkich zawodów sportowych dla młodzieży szkolnej organizowanych między innymi dla Szkolnych i Uczniowskich Klubów Sportowych (bez względu na ich status prawny, o ile uczestniczy w nich młodzież szkolna) i spełniają one wymogi określone w pkt. 2 niniejszego komunikatu.

Jednocześnie Zarząd Główny został poinformowany że "w Ministerstwie Zdrowia aktualnie prowadzone są prace nad projektem rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania. Przedmiotowy projekt zawiera rozdział: Dokumentacja prowadzona przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarkę, higienistkę szkolną udzielających świadczeń zdrowotnych w środowisku nauczania i wychowania. Projekt w dniu 15 grudnia 2009 r. został przekazany do konsultacji społecznych oraz udostępniony na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia www.mz.gov.pl, w zakładce: Legislacja."

Istotne znaczenie dla tej kwestii mają decyzje Ministerstwa Edukacji Narodowej, które wprowadzając nową podstawę programową wydało rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych form realizacji dwóch godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego (Dz. U. z dnia 26 sierpnia 2009 r.) a w nim ustalając, że :

§ 1. Dwie godziny obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego dla uczniów klas IV-VI szkoły podstawowej, gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych, w ramach tygodniowego wymiaru godzin, mogą być realizowane w formie:

- 1) zajęć sportowych;
- 2) zajęć rekreacyjno-zdrowotnych;
- 3) zajęć tanecznych;

KALENDARZ SZKOLNYCH IMPREZ SPORTOWYCH na rok szkolny 2012/2013

4) aktywnych form turystyki.

§ 2. Zajęcia wychowania fizycznego, o których mowa w § 1, mogą być organizowane przez szkołę jako zajęcia lekcyjne, pozalekcyjne lub pozaszkolne.

Załącznik do komunikatu ZG SZS

(fragment publikacji Instytutu Matki i Dziecka autorstwa A. Oblacińskiej i B. Woynarowskiej)

Rodzaje grup na zajęciach wychowania fizycznego i charakterystyka uczniów tych grupach)

Grupa / podgrupa		Charakterystyka uczniów	Udział w zawodach sportowych i sprawdzianach
symbol	nazwa		
A	Zdolni do wf bez ograniczeń	Uczniowie 1. Bez odchylenia w stanie zdrowia i rozwoju; 2. Z niektórymi odchyleniami w stanie zdrowia, gdy ich rodzaj i stopień nie stanowią przeciwwskazań do udziału w zajęciach wf, nie wymagają ograniczeń, zajęć dodatkowych lub specjalnej uwagi ze strony nauczyciela wf	Bez ograniczeń
A _s	Uprawiający sport w szkole lub poza szkołą		
B	Zdolni do wf z ograniczeniami i/lub wymagający specjalnej uwagi nauczyciela wf	Uczniowie z odchyleniami w stanie zdrowia i rozwoju, którzy wymagają: 1. Pewnych ograniczeń w zakresie obowiązujących zajęć, prowadzonych w niekorzystnych warunkach 2. Specjalnej uwagi nauczyciela wf, indywidualnego traktowania np. ze względu na większe ryzyko urazu; 3. Aktywnego udziału nauczyciela wf w wyrównywaniu korekcji lub leczeniu niektórych zaburzeń	Ewentualne ograniczenia ustalane indywidualnie w zależności od stanu zdrowia
B _k	Zdolni do wf z ograniczeniem, wymagający dodatkowych zajęć ruchowych korekcyjnych	Uczniowie, którzy ze względu na stan zdrowia wymagają dodatkowych zajęć ruchowych, w tym także korekcyjnych	j.w.
C	Niezdolni do zajęć wf	Uczniowie, których stan zdrowia uniemożliwia czasowo lub długotrwale udział w zajęciach wf	Niezdolni do udziału w zawodach
C ₁	Niezdolni do wf uczestniczący w zajęciach rehabilitacyjnych	Uczniowie uczestniczący w zajęciach rehabilitacyjnych lub w innej formie terapii ruchowej poza szkołą	j.w

Zarząd Główny SZS informuje, że jeżeli przyjęte zostaną jakieś dalsze, istotne dla omawianej kwestii ustalenia, bezzwłocznie uzupełni niniejszy komunikat.